

Besvimelse i forbindelse med LFU

Hændelse

En 62-årig kvinde med KOL møder til lungefunktionsundersøgelse. Patienten er ud over KOL kendt med atrieflimmer, hypertension, søvnapnø samt svær overvægt med BMI omkring 42.

I forbindelse med at patienten puster får hun vasovagalt anfald og synkoperer kortvarigt. Hun falder bagover og lander med ryggen på konsultations bordet, hvorefter hun falder ned på gulvet. Patienten lægges op på en briks, hvor hun hurtigt kommer til sig selv. Patienten slår ikke hoved og har ingen amnesi for episoden. Hun dør dog efterfølgende med smerter i ryggen gennem nogle uger.

Patienten har tidligere udført lungefunktionsundersøgelse uden at få ildebefindende eller alment ubehag.

Analyse

Refleksmedieret synkoper er uhensigtsmæssige reaktioner i det sympatovasovagale system, som fører til nedsat blodforsyning til hjernen på grund af hypotension og/eller bradykardi og giver dermed bevidsthedstab. Det vasovagale anfald hører under disse årsager til besvimelse og kan udløses af forskellige faktorer f.eks. at stå op i længere tid, Valsalva manøvren, hyperventilation, smertepåvirkning eller som følge af emotionelle påvirkninger.

Der har været UTH'er med vasovagale anfald i forskellige situationer herunder LFU, blodprøvetagning og vaccination.

Forslag til forebyggende procedure

- I forbindelse med LFU anbefales, at patienterne sidder ned, vel vidende at resultatet af LFUen ikke bliver helt så godt, som hvis de stod op. Alternativt kan man sikre sig at patienten ikke falder så langt ved en besvimelse f.eks. ved at have en blød stol bag ved dem.
- Ved blodprøvetagning og vaccination anbefales, at patienten sidder ned.
- Det anbefales, at man inden ovenstående procedure spørger patienten, om der tidligere har været besvimelser i den forbindelse.
- Patienterne kan få vasovagale anfald i mange forskellige situationer, hvorfor det anbefales at være opmærksom på pludselig opstået ubehag hos patienterne, så man kan undgå fald og deraf opståede skader.

Lau Bertholdt

Patientsikkerhedskonsulent i KAP-H